

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 137. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529613676128/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

Indbyggere ere veløvede i den Leeg, aldrig at forfeile Maalet.« —

Noget efter fortalte Adalbert sin Onkel, hvorledes han havde udforsket hans Hemmelighed. »Det kunde jeg vel tænke,« svarede Czernim, »det hielper ikke at skinde sine Dumheder, thi indhyller du dem i Nat og Mørke, saa vil dog Maanen og Stierne røbe dem.« — »Af slige Dumheder har du ingen Skam, Onkel.« — »Jeg har den Svaghed undertiden at ville hielpe den Enkelte,« sagde Czernim. »men hvad gavner det i et Land, hvori det hele Folk smægter i Elendighed? Hvad gavner det, naar hele Huset brænder, at redde en Spaan deraf?«

»Det Eneste, vi kunne gøre, er at frelse den Enkelte,« svarede Adalbert, »thi Alle mægte vi dog ikke at frelse.«

»Maaskee følger jeg dig til Krakau, der ville vi tale nærmere om denne Sag,« svarede Czernim.

»Lad os heller tale derom strax,« sagde Adalbert.

»Hæv blot det Tryk, der hviler paa det Hele, anvend al din Kraft og alle dine Midler herpaa, saa vil det Andet komme af sig selv,« sagde Czernim, i det han venlig trykkede Adalberts Haand.

Ved at høre sin Onkels sidste Ord, maatte Adalbert uvilkaarlig tænke paa de Vaabenøvelser, hvortil han nylig havde været Vidne, og han besluttede nu nøiere, end nogensinde før, at agte paa, hvad der foregik omkring ham, for, om muligt, at opdage, om Czernims Ord blot grundede sig paa Drømme om en Befrielse, der aldrig i Virkeligheden kunde finde Sted, eller paa virkelige Planer og alvorlige Forsætter, som man med Tiden haabede at udføre.

Hvad der strax faldt Adalbert i Øinene, var det patriarchalske Liv, hans Onkel førte med sine Undergivne, thi her var aldeles intet svælgende Dyb befæstet mellem Befalende og Adlydende, tvertimod blandede Husets Folk sig tidt i den almindelige

Samtale, og yttrede, vel med Ærbødighed, men tilige meget frimodig, deres Meninger om, hvad der foregik, og Oberst Czernim var saa langt fra ved slige Leiligheder at vise dem tilbage, at han tværtimod ofte selv opfordrede dem til at sige deres Tanker om forskellige Gjenstande.

For Resten mindede Alt paa dette Sted om en forsvunden Tid, ja selv med Hensyn paa de legemlige Fornødenheder fulgte Czernim Sædvaner, der i Adalberts Fædrenehjem længst vare afskaffede. Der fandtes saaledes ingen Slagter eller Bager i den hele Egn, men alt Brød, hvoraf der dog ikke brugtes meget, blev bagt af Czernims egne Folk. Skoven forsynede Huset med Vildt, naar dette slog feil, da blev en Gæd, et Faar, eller et større Dyr slagtet, og hvad der ei kunde fortæres strax, blev nedsaltet. Drikkevarerne tilberedtes ligeledes paa Stedet selv, men hvad der meest undrede Adalbert var, at der paa Bordet kun blev sat et eneste Bæger, hvoraf Enhver, der følte Tørst, drak, uden at agte paa, hvem der først havde benyttet det. Kun Emilie fik, da hun bad derom, et Glas for sig alene, hvilket imidlertid af Husets Folk blev udfagt som en Stoithed, hvorved de end stærkere mindedes om hendes fremmede Herkomst, som de alligevel kun vare lidet tilbøielige til at forglemme.

Adalbert bemærkede mange Mænd, Qvinder og Børn, der levede paa Gaarden, og der dog ikke hørte til det egentlige Tyende. Da han spurgte sin Onkel om, hvad de bestilte her, svarede denne: »Det er nogle af mine Undergivne, for hvilke den forrige Høst er slaaet feil, og der nu komme, for at nære sig af deres Herres Overflod, det er en gammel Vedtægt mellem os, at vi saaledes hielpe hverandre.«

Adalbert kunde ved disse Ord ikke tilbageholde et Smil, thi han troede her igjen at gribe sin Onkel i Strid med sine forhen opstillede Grundsætninger.